

Muxikan sortu zen, 1979an. Lehenengoz 2006an probatu zuen Bizkaiko finala eta hurrezkeroko guztietara sailkatu da. 2018ko txapeladuna da.

Nola zaude? Zer etortzen zaizu finalari begiratzean?

Oso pozik nago lehenengoz bost andre kantatuko dugarako finalean. Bestalde, ikusten dut final bat oso lagunartekoa, elkarrekin asko kantatu izan dugun jendea elkartuko gara eta horrek ere ilusioa egiten dit.

Lemoako finalaurrekoko argazkiak ederki islatzen du laguntasun hori: guztiok besarkatuta ageri zarete.

Halako detaile txikiak ikusten da gauzak beste modu batera egin ahal direla. Kontziente naiz lehia bat dagoela; nahiz eta asko maite duzun jendea egon, irabazi nahi duzu, edo ahalik eta postu onena lortu, humanoa, saiherseztina da hori, baina ez da berdina sentsazioa edukitzea ez nautela gehiago zapalduko edo gozoagoak izatea gauza batzuk. Lehian egoteko modua aldatzen doa, gorputzak aldatzen doaz. Edozein izanda ere aurrera egiten duena, poza sentitzen da eta poz hori transmititzen da.

Aurrera egin dutenetako bat, Aissa Intxausti, ikasle izan zenuen.

Bai, Lekeitioko eskolan. Berak barre egiten du, baina asko gogoratzen naiz berekin eta bere klasekideekin, nire lehen aldia izan zelako eta oso ume naturalak zirelako. Gogoratzen naiz Aissak kristoren gogoazuela bertsoarako. Ez zuen inor eta eguerdietan arinago

ONINTZA ENBEITA MAGUREGI

«Orain disfrutatzen dudan moduan ez nuen disfrutatzen 30 urterekin»

joaten nintzen berarekin entrenamendu txikiak egiteko. Oraindik gordeta dut oparitu zidan bonboi kaxa. Ilusioa sentitzen dut Aissarekin. Josune [Aramendi, Lemoan kantatu zuen] ere hazten ikusi dut, eta azken agurrean aipatzean hunkitu egiten naiz. Ez dakit zenbat urtez egon gara eusten, eta atzetik etorri dira beste neska batzuk. Bertso sistema ez da erabat garbia, matxis-moa bada, eta saiatu naiz egia transmititzen, gauza politikak eta ez hain politikak.

Hasierako agurrean umorez kantatu zenuen zure belaualdiak txapelketa utzia duela eta zure buruari galdetuz

ea zertan ari zaren hemen. Baduzu erantzunik?

Ez. Gogoaz ere egongo da, ez diot nire buruari muga handirik jartzen. Orain ikusten dut ze final gelditu den, eta hau agertokitik bizi izateko geratu behar nuela diot, arrazoi horrek balio dit momentuz.

Txapelketaren zer balantze egiten duzu oro har? Eta zure lanarena?

Orokorrean esango nuke kristoren maila dagoela eta ziklo aldaketa bat dagoela. Aurpegi berriak daude, asko egon gara urte askoan hor, eta jende gaztea doa sartzen. Aissa finalera sartzea ez da kasualitatea.

Pertsonalki, irailean edo urrian ez zen nire momentu onena, tibia eta peronea apurtu nituen; ezkerreko hankarekin hasi nuen udazkena, baina gero sartzen joan naiz, ilusioa hartzen. Errehabilitazioa amaitu dut eta nahiko ondo noa. Halere, oraindik edukitzen dut mina asko ibiltzen banaiz.

Lemoan saio ona egin nuen. Korapilo handi bat egin zitzaidan pasatutako uda amaiera eta udazkenagatik. Emozionalki gauza asko dakartza sei aste gurgildun aulkian egoteak, muga guztiak onartzeak. Lehen ariketan, zortziko handian, korapilo hori sentitu nuen, baina lasaitu nintzen eta gero nire burua ondo aurkitu nuen, gustura bertsoan. Penatxoa geratu zitzaidan bakarkakoa ez nuelako biribildu nahiko nukeen moduan eta kostatu zitzaidalako ekartzea. Baina pozik, nire buruarekin oso gustura irten nintzen.

Ganbaran hunkitu eta biluztu zinen. Ze zintzo!

Nerea Ibarzabalek esan zuen bezala, zenbat anorexia eta gu-

re buruaren kontrako borroka dauden! ‘Sinzerizidio’ edo biluzte ariketa orokor bat egin genuen bakarkakoan, hor ikusten da gure borrokak zeintzuk izan diren sistema zikin honetan eta horrek zenbat zaildu duen publikoarekin eduki dugun harremana, plazan egon behar horrekin, guk onartzen ez dugun gorputz batean jendearen aurrean egon beharrarekin. Emakumea zara, espazio publikoan zaude, eta gizarteak behin eta berriro esaten dizu ez dela egon beharko zenukeen lekua; isilik, etxean egon beharko zenukeela. Denak dauka oinarri bat, eta bitartean, sufritzen egoten gara.

Zein asmo dituzu Miribillan?

Miribillan, denon moduan, ederrena nahi dut denontzat, eta niretzat, irabaztea. Kontziente naiz ze maila dagoen eta han egotea jada ederra izango da zirkunstantzia askogatik, zortzigarren eginda ere.

Zein eragin izan du zugar 2018ko txapeladun izateak?

Txapeladun izatea beti da ederra, solemnitatea ematen dizu, autoritatea esaten dituzun gauzak ez hartzeko desoreka pertsonaltzat, eta jendaurrean segitzen duzu berdina izaten. Lasaitasuna ere eman zidan. Irabaziko du beste batek, baina behin behintzat irabazi nuen, horra heldu izanaren poz hori daukat.

Zer harreman duzu gaur egun bertsoarekin?

Plazan inoizko ondoen eta gusturen nabil. Orain disfrutatzen dudan moduan ez nuen disfrutatzen 30 urterekin. Autoexijentzia utzi eta leku baikoitzean dagoenarekin gozatzeko ikasten ari gara.